

Peter Kohlgraf
Biskup Mainza

1. Korizmena nedjelja, 22. veljače 2026

Pastirsko pismo za korizmeno vrijeme 2026.

Naslov: „Trebaš samo malo misliti na sebe“ – to je premalo za moj život

Na Božić su milijuni kršćana diljem svijeta pozdravili svoga Spasitelja i Otkupitelja te slavili njegovo rođenje. U korizmenom vremenu oni, kao i mnogi od nas, iščekuju otkupljenje po križu i imaju nadu u uskrsnuće. Kršćanstvo je religija otkupljenja; otkupljenje je središnja tema vjere koja mnogim ljudima – pa čak i unutar same Crkve – danas više nije lako razumljiva ni pristupačna. Već sam pojam „otkupljenje“, kao i sadržaj koje on obuhvaća, može biti misaono zahtjevno te u početku djelovati nepoznato i strano. Upravo zato vrijedi ovu temu iznova otkrivati, kako za osobni život vjernika, tako i za život Crkve u cjelini. Premda su o njoj napisane čitave knjižnice, same knjige često ne uspijevaju pružiti odgovor pojedinom čovjeku koji iskreno traga.

Želim se osvrnuti na samo nekoliko točaka te potaknuti na dublje razmišljanje. 1996. godine je izišao kratki film pod naslovom „Ernst i svijetlo“ (Ernst und das Licht). Premda je film već 30 godina star, njegova poruka i dalje je aktualna. Radnja se brzo ispriča. Ernst, trgovački putnik za sredstva za čišćenje, vozi se u svom automobilu kući i povede nekog autostopera. Ovaj tvrdi da je Isus, Sin Božji. Obojica započnu dijalog. „Isus“ na neobično nespretan i pomalo arhaičan način pokušava pridobiti Ernsta za svoje poslanje: otkupiti čovječanstvo. No, Ernsta zanima sve, samo ne Isusova goruća zadaća. Pokvario mu se mobitel i želi se što prije vratiti kući svojoj ženi, što svom suputniku i jasno daje do znanja: „Nemaš ovdje koga otkupljivati. Trebaš samo malo misliti na sebe“. Sva ta „misionarska glupost“ sve mu više ide na živce. Isus je očito svojim govorom i temama odavno izgubio dodir s vremenom. Nije mu poznato što se zapravo događa na zemlji. Ernst mu opisuje stvarni život. Svojom porukom Isus ne uspijeva biti uvjerljiv.

Ako Ernst odražava današnju stvarnost, znači li to da je kršćanska poruka došla svome kraju? To ne vjerujem i želim protusloviti spomenutom trgovačkom putniku za sredstva za čišćenje.

Naime srž kršćanske poruke otkupljenja danas se za mene nalazi u želji da budem oslobođen potrebe da mislim samo na sebe.

1. Želim biti otkupljen od svakog oblika egoizma

Kršćanska poruka otkupljenja proširuje pogled s usredotočenosti na „ja“ prema odgovornosti za svijet i za brojne odnose u kojima ljudi žive. Onaj tko osjeti da vlastito mišljenje nije dostatno, htjeti će proširiti svoj vidik. Stekao sam dojam koji na ovom mjestu želim podijeliti s vama: za mnoge je ljude „ja“ postalo posljednje mjerilo. Mišljenje drugih se sve više doživljava kao prijetnja. Riječ Božja i ono što ona zahtjeva za mnoge osobe više ne igra nikakvu ulogu. Za mene se prvi aspekt moje nade u otkupljenje nalazi upravo u tome da će se moj obzor proširiti. Mi smo u Crkvi diljem svijeta u potrazi za sinodalnošću. Tom se riječju izražava upravo ta težnja. Kršćanke i kršćani, nasljeđujući Krista, uvijek će nastojati da vlastito mišljenje i vlastiti pogled na svijet ne smatraju apsolutnim. U duhu Ignacije Lojolskog, utemeljitelja isusovačkoga reda, u središtu uvijek mora biti želja da se „spasi“ gledište druge osobe. Proširivati vlastiti obzor, usmjeravati ga s „ja“ prema „ti“, bio je Isusov životni program. Njemu nije bilo važno samoostvarenje na račun drugih. Njegov je cilj bio omogućiti drugima da rastu, da budu iscijeljeni i da se uzdignu iznad granica svog „ja“. Kod njegova rođenja anđeli su navijestili mir, a ljudi su u njemu prepoznali nadu u budućnost svih ljudi. Križ je sažetak njegovog životnog stava: on se predaje za sve ljude. U Poslanici Filipljanima (2,5-9) apostol Pavao sažima to otkupiteljsko temeljno stajalište:

„Neka u vama bude isto mišljenje kao i u Kristu Isusu: On, trajni lik Božji, nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom nego sam sebe oplijeni uzevši lik sluge, postavši ljudima sličan; obličjem čovjeku nalik, ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu. Zato Bog njega preuzvisi i darova mu ime, ime nad svakim imenom.“

Otvorenost koja nadilazi vlastito „ja“ uzima u obzir i Božju volju. Tko traži njegovu volju, uvijek će se nastojati zalagati za dobrobit drugih ljudi. Svaki egoizam, svako preziranje čovjeka i svaka mržnja strani su Božjoj volji.

Danas se neki pozivaju na kršćanske vrijednosti i tradicije, a istodobno potiču prezir prema mišljenju i dostojanstvu drugih osoba. Od takvoga se stava trebamo osloboditi.

2. Želim biti otkupljen od svoje krivnje

Možda je upravo to točka o kojoj ljudi danas najmanje razmišljaju. Za sebe mogu reći: ostajem ispod Božjih zahtjeva prema svome životu. Unatoč svojim nastojanjima, postajem kriv i pred Bogom i pred ljudima. Ne pomaže mi potiskivati tu temu. Ljudi postaju krivi time što propuštaju činiti dobro, griješeći mišlju, riječju i djelima. Tu krivnju nisu u stanju samome sebi oprostiti. A ignorirati je jednako tako ne pomaže.

Kada ljudi postaju svjesni činjenice da nitko nije savršen, to mijenja njihovo međusobno ophođenje. Bitan dio moje kršćanske vjere jest spoznaja da ne moram potiskivati svoje granice, neuspjehe i krivnju, nego da sve to smijem povjeriti Božjem milosrđu. Krist je ponio svu krivnju i preobrazio je u život. Praksi moje vjere pripada sakrament ispovijedi, ali i svaki drugi oblik ispitivanja savjesti i promišljanja vlastitih stavova, koji me mijenjaju i otvaraju nove mogućnosti za promicanje života i zajedništva.

3. Želim biti otkupljen od konačnosti

Mojoj je vjeri bitno da sebe razumijem kao jedinstveno stvorenje. Bog me nazvao mojim imenom. Stoga nada za mene znači da mi Bog povjerava sudjelovanje u oblikovanju svijeta i njegovo mijenjanje na dobro. Nisam prepušten slijepoj sudbini, niti vlasti zla. No, prava srž moje nade jest u tome da se osjećam pozvanim na vječni život. Upisan sam u Božju ruku, Bog me nikada neće zaboraviti. Tu nadu ne gajim samo za sebe nego za sve ljude.

Toj nadi zasigurno pripada i nada u trajnu pravednost. Čvrsto se nadam da će žrtve povijesti iskusiti pravdu. Čvrsto vjerujem da sam pozvan na život koji nadilazi sve ljudske predodžbe. Upravo se u toj vjeri i ove godine nalazi uskrсна nada koju ćemo slaviti u našim bogoslužjima.

Poruka „trebaš samo malo misliti na sebe“ premalo je za moj život. Želim biti otkupljen od te uskosti i nadvladati vlastiti egoizam. Želim svoju krivnju kao i svoje ograničeno vrijeme smjeti položiti u milosrdne Božje ruke. Nadam se vječnom životu. U tom smislu svima vama želim blagoslovljeno korizmeno i uskršno vrijeme.

+ Peter Kohlgraf

+ Peter Kohlgraf

Biskup Mainza

Prijevod: Frano Prcela OP